

دکانهای مریدپروری ریشه برخی نحله‌ها/ خلا معنوی عامل گرایش به انحرافات

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی با تأکید بر گرایش ذاتی انسان به جمع میان زندگی مادی و معنوی، خلا معنویت مطلوب اسلامی در جامعه را زمینه ساز ایجاد عرفانهای نوظهور دانست.

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی با تأکید بر گرایش ذاتی انسان به جمع میان زندگی مادی و معنوی، خلا معنویت مطلوب اسلامی در جامعه را زمینه ساز ایجاد عرفانهای نوظهور دانست.

حجت الاسلام احمد مبلغی رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی در گفتگو با خبرنگار مهر، در مورد ریشه جنبشهای نوپدید دینی گفت: عوامل چندی در کنار هم موجب بروز گرایش بخشی از جامعه به عرفانهای نوظهور می شود و بخشی از این عوامل مهم و تأثیرگذار هستند و برخی در حاشیه این جریان را تقویت می کنند.

وی افزود: عامل اول این است که در انسان یک گرایش معطوف به معنویت وجود دارد و سکون و آرامش خود را در غوغاهای مادی می بیند. شبیه آنچه در زمان گذشته نسبت به بت پرستی بود. حس خداجویی انسانها آنها را برمی انگیزد که به سمت خدا بروند و چون تشخیص دقیقی نسبت به خدای حقیقی نداشتند و یا عوامل انحرافی دخالت داشت نمی توانستند خدای واقعی را بشناسند. بت پرستی از یک خاستگاه درست بر می خواست اگرچه خود بت پرستی درست نبود و برخی عوامل منتهی به گرایش به سمت عرفانهای نوظهور، معنویت خواهی بود یعنی خاستگاه درست است اما مسیر یا انتخاب نادرست است.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس به دومین عامل گرایش بخشی از جامعه اشاره کرد و گفت: انسان به صورت طبیعی و فطری در پی این است که میان زندگی مادی و مفاهیم معنوی جمع کند، پاره ای از عرفانهای نوظهور با این ادعا خود را معرفی می کنند که می توانند در زندگی کنونی وجه جمعی برای این زندگی مادی و مفاهیم معنوی باشند لذا برخی این مباحث را انتخاب می کنند. اما وجه جمع مطلوب و واقعی فیما بین معنویت از سوی اسلام معرفی شده است. البته ما در این زمینه دچار ضعفی از حیث معرفی وجه جمعهای دقیق هستیم. لذا بر پژوهشگران و مصلحان جامعه است که در این امر اهتمام ورزند.

وی حجم تبلیغاتی را سومین عامل گرایش برخی به سمت محافل معنویت گرای جدید خواند و گفت: یک حجم تبلیغاتی در راستای معرفی این نحله ها وجود دارد و با ظرفیت خاصی در پی نشر این مسائل هستند که جای توجه دارد. علاوه بر آن دست شیادان و ناپاکانی در ورای این عرفانهای نوظهور وجود دارد که در پی یارگیری هستند و با شیوه های نزدیک و چهره به چهره و کاملاً محدود این مسئله را دنبال می کنند.

حجت الاسلام مبلغی افزود: عامل دیگر این است که ما در فضای اجتماعی گاهی به صورت اصلی و حداکثری در پاره ای از زمینه ها بهایی که باید به آنچه که دین به آن بهای اصلی را داده نمی دهیم و گاهی برنامه ریزان به علل مختلف اصلاتی که باید به معنویت و ارتقای آن در جامعه بدهند را نمی دهند. به همین دلیل گاهی در مواردی این فعالیتهای مقوم معنویت در سطح ضعیفی انجام می گیرد و در نتیجه نه تنها معنویت مطلوب اسلامی قوت نمی گیرد بلکه زمینه ایجاد خلا معنوی را در پی دارد که اینجا عرفانی نوظهور این فضای خالی را ایجاد می کنند. در واقع ایجاد خلا معنوی در جامعه خدمتی برای حضور نحله های انحرافی معنویت گرا و عرفانهای نوظهور است.

وی یادآور شد: علاوه بر این ما بحثهای فنی مربوط به معرفت عرفانهای نوظهور را در سطح گسترده و برنامه ریزی شده و پژوهشی کم داریم و باید برای حل آن ستاد فراگیر و چندوجهی به معنای دقیق تشکیل شود تا از موازی کاری به سمت انسجام کاری برویم. ما چیزی از حیث معرفی عرفانهای اصیل کم نداریم و از سویی زمینه های رسواسازی عرفانهای کاذب نیز کم نیست اما باید این مسائل جهت یافته و دقیق باشد و از طرفی این ستاد زمینه مطالعاتی عرفانهای دقیق اسلامی و معرفی معنویت منعطف اسلامی را ایجاد کند تا جوانان به دام این عرفانهای کاذب نیفتند.

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی در پاسخ به این سؤال که آیا ریشه نحله های معنویت گرای جدید در خارج است یا در داخل و به باورهای خرافی جامعه باز می گردد، گفت: بر دو دسته هستند بخشی از آنها عرفانهای وارداتی است اما عده ای در پی گسترش آن در جامعه هستند و بخشی از آنها داخلی است که یا ریشه در خرافات دارد و یا ریشه در باز کردن دکانهای مریدپروری دارد.

حجت الاسلام مبلغی در پایان تأکید کرد: آنچه در ایران است چون به شکل خلق الساعه ای است ریشه در خرافه سازی و اوهام و فریبکاری و شیادی افراد دارد اما زمینه اصلی گرایش به این مسئله جهل، خرافه و معنویت خواهی انسانها است که انسان در مصادیق

دچار اشتباه می شود و یا احیاناً خلأهای معنوی است که موجب رشد این اوهام خرافات می شود.